

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/111/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114202904
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6114202904.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, proti odporkyni Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXXX/XX, XXX XX X. X., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie, so sídlom Šafárikovo nám. 7, 811 02 Bratislava, IČO 42 362 962, zast. JUDr. Bohdanom Jakubisom, advokátom, Dobrovičova 13, 811 01 Bratislava, o zaplatenie 1 328,32 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici č. k. 14C/70/2014 - 92, zo dňa 14. októbra 2015, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o povinnosti navrhovateľa nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy prvostupňového konania **p o t v r d z u j e .**

Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd konanie v časti o zaplatenie istiny vo výške 111,65 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zastavil. Návrh vo zvyšnej časti zamietol. Odporkyni náhradu trov konania nepriznal. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne trovy konania vo výške 159,52 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia na účet jeho právneho zástupcu.

Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že nedošlo k uzatvoreniu platnej písomnej zmluvy, preto plnenie ktoré si navrhovateľ a odporkyňa navzájom plnili možno považovať za plnenie z neplatného právneho úkonu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka a sú povinní vydať to, čo si navzájom plnili titulom bezdôvodného obohatenia. Súd zohľadnil, že navrhovateľ podaním zo dňa 09.10.2015 čiastočne zobral svoj návrh späť a v tejto časti konanie zastavil podľa § 96 ods. 1 O. s. p. . Súd mal preukázané, že odporkyni bola navrhovateľom vyplatená suma 645,66 eur resp. vyplatená čiastka vrátane revolvingu 1 084,12 eur a navrhovateľovi bola splatená suma 1 713,68 eur. Odporkyňa už nie je povinná navrhovateľovi vrátiť žiadne finančné prostriedky, preto sú návrh vo zvyšnej časti zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. zásady úspechu účastníkov vo veci. Úspešným účastníkom v konaní bola odporkyňa, ktorá ale náhradu trov neuplatnila a žiadne trovy jej ani nevznikli, preto jej súd náhradu trov konania nepriznal. Vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane úspešnej odporkyne priznal ním uplatnenú výšku trov právneho zastúpenia podľa vyčíslenia doručeného súdu dňa 15.04.2015, keď súd mal zato že trovy sú vypočítané v súlade s ustanoveniami vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Proti rozhodnutiu sa odvolal navrhovateľ, proti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka. Uznesenie v napadnutej časti navrhol podľa § 220 O. s. p. zmeniť tak, že súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania neprizná.

Namietal, že z hľadiska výsledku konania, ktorý je rozhodujúci pre aplikáciu ust. § 142 ods. 1 O. s. p. vedľajší účastník vo vzťahu k úspechu či neúspechu v tomto konaní nemá žiadny vzťah, z rozhodnutia mu neplynie žiadne právo či nárok, ani nie je a nebol povinným na plnenie spoločne s odporkyňou. Úspechom sa rozumie síce úspech v konaní, ktorý však reálne spočíva v potvrdení alebo zmene „hmotnoprávneho“ postavenia. Postavenie vedľajšieho účastníka sa akýmkoľvek rozhodnutím vo veci samej logicky nezmení nikdy (tak v prípade vyhovenia návrhu, ako aj zamietnutia), a preto aplikácia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. je v tomto prípade vylúčená.

Z napadnutého rozhodnutia nevyplýva spôsob, akým súd vyhodnotil kritérium účelnosti ohľadne rozhodnutia o náhrade trov konania. Otázka účelnosti vstupu vedľajšieho účastníka je odlišná od účelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. Ten má svoj predmet činnosti vykonávať sám, čo predpokladá zákon. Navrhovateľ však nenapáda otázku samotného právneho zastúpenia ako takého (v zmysle zásady, že každý sa môže dať zastupovať advokátom), ale účelnosť nákladov na toto zastúpenie a nepreskúmateľnosť aplikácie zákonného ustanovenia, na základe ktorého súd rozhodol o povinnosti k náhrade trov konania.

V danom prípade účasť vedľajšieho účastníka v konaní, navyše právnym zástupcom, bola zbytočná a neúčelná. Poukazuje na právny názor vyslovený v uznesení NS SR zo dňa 19.03.2014 sp. zn. 6M Cdo 5/2013, vo veci mimoriadneho dovolania Generálneho prokurátora SR o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, v zmysle ktorého „trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej -ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v SR nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Ak súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti nemožno považovať za trovy účelné.“

Od 01.01.2015 tento subjekt ani nemá procesné postavenie vedľajšieho účastníka, preto mu súd priznal nezákonne trovy aj z tohto dôvodu. Zákonodarca výslovne od uvedeného dňa stanovil požiadavku preukázania súhlasu odporcu so vstupom občianskeho združenia na ochranu spotrebiteľa už spolu s oznámením o vstupe vedľajšieho účastníka do konania.

Vedľajší účastník sa k odvolaniu nevyjadril.

Odporkyňa zostala nečinná.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok prvostupňového súdu v napadnutej časti podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne (ods. 1). Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (ods. 2).

Základná námietka navrhovateľa smeruje k tomu, že pri rozhodovaní o trovách vedľajšieho účastníka nie je možné aplikovať zásadu úspechu či neúspechu vedľajšieho účastníka v konaní, je vylúčená aplikácia ust. § 142 ods. 1 O. s. p.. Odvolací súd sa s takýmto názorom nestotožňuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu postup okresného súdu je správny v tom, keď na daný prípad aplikoval a trovy právne posudzoval podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p., úspechu účastníkov vo veci.

Vedľajšiemu účastníkovi vzniká právo na náhradu trov v závislosti od výsledku konania. Ak právo na náhradu trov konania vznikne účastníkovi (hlavnému) konania, ktorého vedľajší účastník v konaní podporuje, má právo na náhradu trov konania v rovnakom rozsahu (teda rozsahu úspechu) aj vedľajší účastník.

Vedľajší účastník je treťou osobou, ktorá má právny záujem na víťazstve toho účastníka, ku ktorému sa pridružuje. Vedľajší účastník ostáva treťou osobou aj po vstupe do konania, ale má rovnaké práva a povinnosti (procesnej povahy) ako účastník (hlavný), ku ktorému sa pridružil. Koná len sám za seba, všetky svoje úkony vykonáva svojím vlastným menom. Spor vedie hlavný účastník a súd vždy z úkonov vedľajšieho účastníka prihliada len na také, ktoré pre hlavného účastníka znamenajú priaznivejší výsledok v spore. Vedľajší účastník je v konaní treťou osobou, ktorej súd v rozhodnutí vo veci samej nemôže priznať žiadne práva ani ukladať povinnosti. Pretože v konaní má rovnaké práva a povinnosti (procesnej povahy) ako účastník konania, znamená to, pokiaľ ide o náklady konania, že mu v prípade víťazstva môže byť priznaná náhrada jeho nákladov, a v prípade prehry môže byť zaviazaný k náhrade nákladov víťaznému účastníkovi. Úspešný vedľajší účastník sa nepodieľa na trovách úspešného účastníka (na trovách, ktoré vznikli v konaní priamo účastníkovi, tieto trovy nemožno priznať vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na jeho strane) a ani úspešný účastník sa nepodieľa na trovách úspešného vedľajšieho účastníka vystupujúceho na jeho strane (na trovách, ktoré vznikli v konaní priamo vedľajšiemu účastníkovi, tieto trovy nemožno priznať účastníkovi). Uvedené platí aj opakom, v prípade, ak účastník nemal v konaní úspech, kedy potom nemal úspech v konaní ani vedľajší účastník zúčastňujúci sa konania na jeho strane.

Ustanovenie § 137 O. s. p. vymenúva trovy konania, medzi ktoré patrí aj náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, pričom takouto osobou je aj združenie. V cit. ustanovení je zákonodarcom implementovaná Smernica o ochrane spotrebiteľa č. 93/13/EHS, ktorá v čl. 7 stanovuje povinnosť členských štátov umožniť, aby organizácie na ochranu spotrebiteľov mali adekvátne a účinné prostriedky na ochranu spotrebiteľských práv. Týmto účinným prostriedkom je vstup občianskeho združenia do konania na strane spotrebiteľa a jeho postavenie vedľajšieho účastníka s procesnými právami. Umožniť na jednej strane občianskemu združeniu vstúpiť do konania, ale nepriznať mu, ak je v konaní úspešný, právo na náhradu trov, ktoré v konaní vynaložil, vrátane právneho zastúpenia, je popri už vyššie uvedenom aj nesprávnym výkladom čl. 7 citovanej Smernice o nekalých zmluvných podmienkach, čo v konečnom dôsledku by v praxi znamenalo, že združenie na ochranu práv spotrebiteľov by odrádzalo od vstupu do ďalších konaní, ale na druhej strane by dodávateľovi umožňovalo bez rizika voči spotrebiteľom naďalej uplatňovať nedôvodované nároky, neprijateľné zmluvné podmienky a pod.

Dôvodná nie je ani odvolacia námietka navrhovateľa spočívajúca v tom, že procesné postavenie vedľajšieho účastníka s účinnosťou od 01.01.2015 v danom konaní VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, občianske združenie, nemá. Toto združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na základe zákonného splnomocnenia (zákon o ochrane spotrebiteľa) za účelom ochrany práv spotrebiteľa podľa § 93 ods. 2 O. s. p.) a to oznámením o jeho vstupe do konania doručeným súdu dňa 23.09.2014. V zmysle právnej úpravy platnej a účinnej do 31.12.2014 právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (zákon o ochrane spotrebiteľa) mohla do konania vstúpiť aj bez súhlasu účastníka konania (spotrebiteľa), na strane a podporu ktorého do konania vstúpila. Takýto súhlas nemožno vyžadovať dodatočne ani z dôvodu zmeny zákonnej úpravy - novely O. s. p. účinnej od 01.01.2015 uskutočnenej zákonom č. 353/2014 Z. z., ktorá sa dotkla aj postavenia vedľajších účastníkov podľa § 93 v konaní tak, že v prípade, ak ako vedľajší účastník vstupuje do konania z vlastného podnetu právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa podľa osobitného predpisu - zákona o ochrane spotrebiteľa, súčasťou oznámenia o vstupe musí byť aj súhlas účastníka, popri ktorom sa zúčastňuje na konaní, inak súd na oznámenie o vstupe neprihliada. Táto nová právna úprava (platná a účinná v čase rozhodovania súdu) je pre prejednávaný prípad irelevantná, ako je už vyššie uvedené rozhodujúcou skutočnosťou je, že vedľajší účastník zahlásil svoj vstup do konania ešte pred účinnosťou uvedenej novely.

Účelnosť vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporkyne do konania a jeho právneho zastúpenia je nepochybne zrejma a nie nevýznamná. Týmto spôsobom sa napĺňa politika EÚ vo vzťahu k spotrebiteľskému právu a vyvažuje sa tak rovnosť zbraní, kedy spotrebiteľské združenie vystupuje na strane tej slabšej strany, spotrebiteľa.

Z hľadiska účelnosti trov prvostupňový súd tieto v prejednávacom prípade priznal správne, keďže išlo o základné úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava zastúpenia, a vyjadrenie vo veci samej).

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie prvostupňového súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdil ako vecne správne.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., za použitia ust. § 151 O. s. p (ide o návrhové konanie). V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník vystupujúci na strane odporkyne. Náhradu trov neuplatnil a žiadne trovy mu ani nevznikli, preto odvolací súd vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu odvolacieho súdu 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.